

Informacija o statusu i realizaciji projekata iz oblasti saobraćaja u okviru sprovođenja instrumenta pretpristupne pomoći (IPA projekata)

I. Uvod

Jedna od osnovnih nadležnosti Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove odnosi se na poslove iniciranja i definisanja programa i projekata/akcija, kao i obezbeđenje potencijalne međunarodne podrške, koordiniranje i neposredan rad na pripremi i reviziji strateških i programskih dokumenata, projektnih ideja i opisa projekata/akcija, koji se dijelom ili u potpunosti finansiraju iz EU fondova na nivou Ministarstva; Jedinica za implementaciju projekata kao i Tijelo odgovorno za prioritet i mjeru; praćenje sprovođenja aktivnosti na nivou programa, prioriteta i mjera; praćenje sprovođenja projekata/akcija kroz monitoring posjete i priprema redovnih izvještaja o napretku; koordiniranje i neposredan rad na pripremi polugodišnjih, godišnjih i završnih izvještaja na nivou prioriteta i mjera; učešće u radu sektorskog monitoring odbora; IPA monitoring odbora; obavljanje aktivnosti koje se odnose na horizontalna pitanja (upravljanje ljudskim resursima; upravljanje rizicima; izvještavanje o nepravilnostima; interni sistem kontrole; poštovanje zahtjeva za informisanje i promovisanje projekata-akcija; IT sistema); učestvuje u izradi godišnjeg i/ili višegodišnjeg programa u okviru sektorske nadležnosti (prioritet ili mjera) i njegovoj reviziji; učestvuje u planiranju sredstava za finansiranje IPA programa; učestvuje u procedurama javnog nadmetanja i procedurama za dodjelu donacija (priprema nacрте projektnih zadataka odnosno tehničkih specifikacija) ukoliko je korisnik pomoći; saradnja Ministarstva i međunarodnih finansijskih institucija; praćenje i analiziranje predloženih mjera i realizacije projekata koji se finansiraju od strane međunarodnih finansijskih institucija i iz Budžeta Crne Gore; obavljanje poslova programiranja na nivou sektora saobraćaja; koordiniranje nadzora nad sprovođenjem ugovora iz ove oblasti; pripremu, kontrolu i ocjenu projekata/akcija koji se odnose na finansiranje iz fondova EU; učešće i saradnja sa institucijama nadležnim za proces implementacije projekata/akcija finansiranih iz sredstava EU, tenderske procedure iz djelokruga nadležnosti, praćenje procesa ugovaranja, izvještavanje i monitoring implementacije ugovora.

II. Ključne aktivnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva sprovedene tokom trećeg i četvrtog kvartala 2018. godine na realizaciji aktivnosti i projekata iz oblasti saobraćaja u okviru sprovođenja instrumenta pretpristupne pomoći (IPA projekata)

U periodu maj-jul 2018. godine izvršena je nova revizija Sektorskog planskog dokumenata za saobraćaj (SPD) u saradnji sa ekspertima čija je podrška obezbijeđena putem Delegacije Evropske unije (DEU) kroz Instrument za Evropske integracije (EUIF). Postupak je podrazumijevao analizu prethodne verzije dokumenta i usklađivanje istog sa svim relevantnim stratejskim i programskim dokumentima. U izvještajnom periodu održana su dva sastanka Sektorske radne grupe za saobraćaj (16. februara i 27. decembra 2018. godine).

A) OPRD 2012-2013

U okviru IPA I (2007-2013), kroz Prioritetnu osu II i III Operativnog programa Regionalni razvoj 2012-2013, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je nastavilo sa radom na realizaciji projekata:

Demontaža postojeće i postavljanje nove elektrovučne podstanice Trebešica

- ugovor za projektovanje i izvođenje radova u vrijednosti od **3,408,894.93 eura** sa konzorcijumom „Siemens“ i ugovor za reviziju glavnog projekta i nadzor nad izvođenjem radova, u vrijednosti **145,000 eura** sa kompanijom „Eminent“ d.o.o.
- Izdavanje sertifikata o preuzimanju, odnosno predaji projekta krajnjem korisniku Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore očekuje se do kraja decembra 2018. godine.

Izrada nacрта Strategije razvoja saobraćaja 2018-2035

- Ugovor za pružanje usluga u vrijednosti od **299,880.00 eura** je realizovan u okviru prioritetne ose III OPRD 2012-2012, odnosno Tehničke podrške sa konsultantima angažovanim iz konzorcijuma „SAFEGE“.
- Tokom III i IV kvartala 2018. godine nastavljene su aktivnosti na unapređenju postojećeg teksta dokumenta i usaglašavanju istog s drugim krugom komentara Evropske unije koji su primljeni 1. juna 2018. godine. U ovu svrhu, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je zatražilo pomoć Delegacije Evropske unije koja je predložila upotrebu besplatne tehničke podrške koju pruža JASPERS (Zajednička pomoć za podršku projektima u evropskim regijama). Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je 11. juna 2018. godine započelo komunikaciju sa JASPERS konsultantima koji su predložili angažovanje dodatne ekspertske podrške. Pored ovoga, Direktorat za međunarodnu saradnju i EU fondove je uspio da obezbijedi podršku u vidu 15 ekspertskih dana uz pomoć NIPAK (Nacionalni IPA koordinator) kancelarije koja je postala operativna 23. jula 2018. Strategija razvoja saobraćaja je nakon novih izmjena i konsultacija sa svim zainteresovanim stranama (DEU, JASPERS, Kancelarija za evropske integracije, Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore (GSV)) poslata na treći krug komentara Evropskoj komisiji 9. novembra 2018. godine.
- Pored ovoga, tekst Strategije razvoja saobraćaja 2018-2035 je nekoliko puta u periodu oktobar-novembar 2018. godine razmatran sa predstavnicima Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore u cilju usklađivanja istog sa novom Uredbom o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata koja je usvojena od strane Vlade Crne Gore u julu 2018. godine. Dobijeno je pozitivno mišljenje GSV-a uz zahtjev da se prije usvajanja dokumenta od strane Vlade Crne Gore odradi Akcioni plan Strategije razvoja saobraćaja za 2019-2020 godinu na kojem se trenutno radi. Treći krug komentara DEU je dobijen 23. novembra 2018. godine a treći krug komentara Evropske komisije se očekuje najkasnije u januaru 2019. godine.

Podsjećanja radi, projekat rehabilitacija pruge na dionici Virpazar-Sutomore, tunel Sozina (ugovor za izvođenje radova u vrijednosti **4,190,245.73 eura**, izvođač radova „STRABAG AG“ Austrija i ugovor za nadzor nad izvođenjem radova u vrijednosti **138,281.18 eura** sa

„Institutom za građevinarstvo” d.o.o. Podgorica je završen 14. decembra 2017. godine a svježana ceremonija zatvaranja gradilišta održana je 28. februara 2018. godine.

B) IPA II (2014-2020)

Godišnji nacionalni program 2014 (CAP 2014)

Rekonstrukcija pruge na dionici Kos-Trebešica

U okviru IPA II (2014-2020), kroz Godišnji nacionalni program 2014 (CAP 2014), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva sprovodi jedan infrastrukturni projekat iz oblasti željeznice i to “Rekonstrukcija pruge na dionici Kos-Trebešica” ukupne vrijednosti **5,818,000 eura**. Ugovori za radove i nadzor su potpisani 5. decembra 2018. Podsjećamo da je ugovaranju ovog projekta prehodio veliki broj sastanaka na kojima se vršilo usaglašavanje dokumentacije i radilo na prevazilaženju velikog broja problema u implementaciji i kašnjenja sa poštovanjem utvrđenih rokova uzrokovanih nedovoljnim i nezadovoljavajućim kvalitetom tenderske dokumentacije i neadekvatno procijenjenim obimom radova u periodu koji je prethodio formiranju Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove. Ugovorno tijelo za ovaj projekat je Direkcija javnih radova.

5 projekata iz oblasti drumskog saobraćaja

U okviru IPA II (2014-2020), kroz Godišnji nacionalni program 2014 (CAP 2014), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva radilo je na pet projekata:

1. Razvoj baze podataka puteva u Crnoj Gori;
2. Nabavka IT opreme;
3. Studija lokacija za instalaciju automatskih brojača saobraćaja;
4. Nabavka automatskih brojača saobraćaja;
5. Procjena bezbjednosti na putevima u Crnoj Gori.

1. Razvoj baze podataka za mrežu puteva i programa za procjenu bezbjednosti

Ugovor o sprovođenju projekta Razvoj podataka puteva je potpisan 21. novembra 2017. godine sa kompanijom SPEA ENGINEERING, a njegovo sprovođenje je otpočelo 11. decembra 2017. godine. Projekat se finansira iz sredstava Evropske unije, u okviru Godišnjeg akcijskog programa IPA-e za 2014. godinu. Vrijednost ugovora je **356,895 eura**. Period sprovođenja projekta je 12 mjeseci.

U izvještajnom periodu održana su dva sastanka Nadzornog odbora (17. jula i 18. oktobra 2018. godine) na kojima se konstantovalo da se implementacija projekta realizuje u skladu s planiranom dinamikom. CFCU (Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći) je kao ugovorno tijelo 17. jula 2018. godine obavio i posjetu na licu mjesta u cilju sagledavanja napretka projekta.

Kako bi se osiguralo korišćenje IT opreme neophodne za sprovođenje preostalih aktivnosti a kako je ugovaranje ovog projekta trajalo duže nego što je inicijalno planirano (ispod se nalazi detaljnije obrazloženje razloga), SPEA je dostavila zahtjev za produženje ugovora (bez finansijskih implikacija) do 8. marta 2019. godine zajedno sa radnim planom. U toku je formalizovanje istog od strane CFCU i DEU.

2. Studija lokacija za instalaciju automatskih brojača saobraćaja

Ugovor o pružanju usluga potpisan sa profesorom Bogdanovićem kroz postupak nabavke sa jednim ponuđačem (single tender proceduru) 08. decembra 2017. godine. Studija je završena, konačna saglasnost Direkcije za saobraćaj na početni i finalni izvještaj je dobijena. Izrađivač je dostavio posljednju verziju studije 07. maja 2018. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je dalo formalnu saglasnost na Završni izvještaj i predmetnu Studiju 11. juna 2018. Ukupna vrijednost projekta je **4,950 eura**.

3. Nabavka IT opreme

Nabavka IT opreme je dio ugovora "Razvoj baze podataka puteva" gdje je "SPEA Engineering-Progetti e Servizi" u obavezi da pripremi dio neophodne dokumentacije za tenderski postupak. Tenderska dokumentacija za ovaj Ugovor je pripremljena i obuhvatila je pripremu tehničkih specifikacija, Obavještenja o tenderu kao i istraživanje tržišta. Dokumentacija je 14. juna 2018. dostavljena Ministarstvu finansija tj. CFCU koje je Ugovorno tijelo, na dalje procesuiranje i sprovođenje tenderskog postupka. Nakon ovoga je uslijedio period unapređivanja tehničkih specifikacija u skladu s komentarima DEU pa je posljednja unaprijeđena verzija istih dostavljena 25. jula 2018. godine.

Početak evaluacije je prvobitno planiran za 17. septembar 2018. godine ali se nijedna od 11 pozvanih kompanija nije javila, između ostalog jer su ponuđači smatrali da je tenderska procedura komplikovana a uslovi prezahtjevni za tako malu vrijednost ugovora. U skladu s ovim i zaključcima sa sastanaka s predstavnicima CFCU i DEU od 25. septembra 2018. Godine, tehničke specifikacije su prilagođenje postupku nabavke sa jednim ponuđačem (single tender procedura) pa je tenderska dokumentacija dostavljena DEU na prethodno (ex ante) odobrenje 09. oktobra 2018. godine. 8. novembra je otpočela evaluacija ponuda ali ni u ovom tenderskom postupku nijedna kompanija nije iskazala interesovanje za učešćem. Treća tenderska procedura za navedeni ugovor je uspješno završena a potpisan je ugovor čija vrijednost je 19 930 eura sa kompanijom d.o.o Čikom 6. decembra 2018.godine.

Za datum početka ugovora je definisan 19. decembar 2018. godine. Na kraju II kvartala 2018. godine bilo je upitno da li će se ovaj projekat ugovoriti na vrijeme a samim tim uspjeh implementacije drugih projekata koji su zavisni od njega je takođe doveden u pitanje. Zahvaljujući dobroj koordinaciji, predanom i posvećenom radu svih zainteresovanih strana (predstavnik Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove, Direkcije za saobraćaj, CFCU, DEU i drugih) isti je uspješno ugovoren u skladu sa propisanim rokovima. U ovom smislu treba naglasiti da su svi koji su učestvovali u pripremi i procesu ugovaranja ovog projekta reagovali blagovremeno i onda kada izazovi sa kojima su se suočili nijesu bili direktno izazvane kvalitetom dokumentacije već uslovima tržišta i interesom potencijalnih ponuđača.

4. Nabavka automatskih brojača saobraćaja

Sprovođenje ovog ugovora zavisilo je od Studije brojača saobraćaja čija je finalizacija bila neophodna za otpočinjanje ovog tenderskog postupka. Dokumentacija vezana za ovaj projekat je nekoliko puta unapređivana od strane predstavnika Direktorata za

međunarodnu saradnju i EU fondove, Direkcije za saobraćaj i CFCU-a u cilju usaglašavanja iste sa komentarima DEU. Posljednja unaprijeđena verzija dokumentacije je proslijeđena CFCU 25. jula 2018. a ista je odobrena od strane DEU 17. avgusta 2018. nakon čega je uslijedila objava tendera 28. avgusta 2018. godine. Ponude koje su dostavljene na tenderu za ovaj projekat su otvorene 29. oktobra 2018. godine nakon čega je uslijedio proces evaluacije istih. Ugovor je potpisan 28. novembra 2018. godine sa kompanijom Mikrobit iz Republike Slovenije u vrijednosti od **316,580 eura**. Ovim putem će se instalirati 64 automatskih brojača saobraćaja s datumom početka implementacije određenim za 1. februar 2019. dok je vremenski rok za sprovođenje ugovora, odnosno isporuku i instalaciju brojača 180 kalendarskih dana.

Na kraju II kvartala 2018. godine bilo je upitno da li će se ovaj projekat ugovoriti na vrijeme. Zahvaljujući dobroj koordinaciji, predanom i posvećenom radu svih zainteresovanih strana (predstavnik Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove, Direkcije za saobraćaj, CFCU, i DEU) isti je uspješno ugovoren u skladu sa propisanim rokovima.

5. Plan procjene bezbjednosti puteva

Tenderska dokumentacija za ovaj projekat odobrena je 12. jula 2018. godine a evaluacioni izvještaj za prvu fazu evaluacije je potpisan od strane članova evaluacione komisije 17. jula 2018. godine. Obavještenje o užoj listi kandidata objavljeno je 25. jula 2018. godine a 21. avgusta su dostavljeni odgovori/pojašnjenja u cilju unapređenja tenderske dokumentacije. Evaluacioni izvještaj za drugu fazu evaluacije je potpisan 27. septembra 2018. godine od strane članova evaluacione komisije nakon čega su dobijene DEU preporuke za dalja unapređenja. Dokumentacija je usaglašena u skladu s preporukama a ugovorna dokumentacija je odobrena od strane DEU 2. novembra 2018. godine. Početak implementacije ugovora sa kompanijom IMC Worldwide Limited u konzorcijumu sa COWI A/S i AF-Cityplans.r.o. u vrijednosti od 470 000 eura je definisan za 26. novembar a uvodni sastanak održan je 29. novembra. 2018 godine. Period implementacije ugovora je 12 mjeseci.

Na kraju II kvartala 2018. godine bilo je upitno da li će se ovaj projekat ugovoriti na vrijeme. Zahvaljujući dobroj koordinaciji, predanom i posvećenom radu svim zainteresovanih strana (predstavnik Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove, Direkcije za saobraćaj, CFCU, DEU i drugih) isti je uspješno ugovoren u skladu sa propisanim rokovima.

Pored navedenog, u izvještajnom periodu službenici Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove su: vršili pregled, analizu, pripremu pratećih aneksa i propratnih dopisa koji se odnose na planiranje budžeta za projekte finansirane iz CAP 2014; obavljali monitoring, kontrolu i dostavljanje informacija koje se odnose na Plan plaćanja i Plan javnih nabavki; učestvovali u procedurama javnog nadmetanja i procedurama za dodjelu donacija (pripremali nacрте projektnih zadataka odnosno tehničkih specifikacija) kao i tenderskim procedurama, pratili proces ugovaranja, izvještavanje i monitoring implementacije ugovora; učestvovali na redovnim mjesečnim sastancima u Delegaciji Evropske unije povodom implementacije CAP 2014.

Godišnji nacionalni program 2017 (CAP 2017)

Finansijski sporazum između Evropske komisije i Vlade Crne Gore za Godišnji nacionalni program 2017 (CAP 2017) potpisan je 17. decembra 2018. godine, a u odnosu na sektor saobraćaja sadrži projekte iz Akcionog dokumenta ukupne vrijednosti **11,343,824 eura**. U cilju bolje sprovođenja projekata iz ovog programa, Direktorat za međunarodnu saradnju i EU fondove pokrenuo je postupak obezbjeđivanja takozvane „suspenzivne klauzule“ koja omogućava sprovođenje pripremnih aktivnosti u vezi sa tenderskim postupkom u periodu prije potpisivanja Finansijskog sporazuma. Djelujući u skladu s naučenim lekcijama tokom sprovođenja OPRD 2012-2013 programa, kao i CAP 2014 programa, a u cilju izbjegavanja istih grešaka prilikom procesa pripreme projektne dokumentacije i procesa ugovaranja, Direktorat za međunarodnu saradnju i EU fondove započeo je aktivnosti unapređivanja nacрта projektnih zadataka s DEU, kao i druge aktivnosti vezane za pripremu projektne dokumentacije i ugovaranje istih.

Projekti iz Akcionog dokumenta 2017 su:

1. Unapređenje sekcije željezničke pruge Bar-Vrbnica - Rekonstrukcija željezničke stanice Bijelo Polje

Posljednja unaprijeđena verzija tenderske dokumentacije za projektovanje i nadzor željezničke stanice Bijelo Polje prosljeđena je 12. decembra 2018. godine Delegaciji Evropske unije od strane ugovaračkog tijela za CAP 2017, Direkcije javnih radova. Dostavljanju tenderske dokumentacije prethodilo je usaglašavanje projektnog zadatka s komentarima DEU koja je nekoliko puta razmijenjena između zainteresovanih strana. Na izradi nacрта tenderske dokumentacije Ministarstvo saobraćaja i pomorstva podržali su eksperti koji su angažovani u okviru EUIF mehanizma. Takođe, definisan je plan javnih nabavki vezano za ovaj projekat a Projektni zadatak i Obavještenje o ugovoru za reviziju biće prosljeđeni DEU prije kraja decembra 2018. godine na prvi set komentara.

2. Unapređenje pomorskih i unutrašnjih plovnih puteva, VTMISS i sigurnonosna oprema-VTMISS faza II;

U prostorijama Ministarstva saobraćaja i pomorstva 14. decembra 2018. godine održan je sastanak s predstavnicima Uprave pomorske sigurnosti na kojem su se dogovorili sljedeći koraci koji se odnose na sprovođenje gore navedenog projekta, a

razgovaralo se i o najefikasnijem mehanizmu koji bi osigurao brzo i kvalitetno ugovaranje istih.

3. Podrška pripremi projekata

U toku je usaglašavanje Projektnog zadatka i tenderske dokumentacije. Tokom pripreme projektnog zadatka i tenderske dokumentacije Ministarstvo saobraćaja i pomorstva imalo je podršku eksperata koji su angažovani u okviru EUIF mehanizma. EUIF eksperti su već pripremili prvi nacrt tenderske dokumentacije.

4. Jačanje administrativnih kapaciteta u institucijama i usklađivanje sa EU pravnom tekovinom - Jačanje kapaciteta, Usklađivanje sa EU pravnom tekovinom.

U toku je usaglašavanje Projektnog zadatka i tenderske dokumentacije nakon čega će isti biti upućeni Delegaciji Evropske unije na uvid i komentare putem Direkcije javnih radova koja djeluje kao ugovorno tijelo za CAP 2017. Prvi nacrt tenderske dokumentacije je pripremljen.

Direktorat za međunarodnu saradnju i EU fondove učestvovao je u radu i predstavio je izvještaje za VII i VIII sektorski monitoring odbor u 2018. godini, kao i izvještaj za IPA monitoring odbor koji je održan u decembru 2018. godine; u odnosu na horizontalna pitanja (upravljanje ljudskim resursima; upravljanje rizicima) pripremljena je i redovno dostavljana dokumentacija vezana za anekse Pravilnika o procedurama (MOP) Ljudski resursi i Interna kontrola za CAP i IPA III komponentu; IT politika, Upravljanje rizicima, Nepravilnosti, Javnost i vidljivost; kontinuirano je vršena priprema i dostavljanje odgovora na revizorske izvještaje za Ministarstvo održivog razvoja, Nacionalnog službenika za ovjeravanje/Direktorat za upravljačku strukturu, Revizorsko tijelo i održavana je stalna komunikacija sa predstavnicima navedenih tijela; na osnovu dostavljenih revizorskih nalaza zatvorena je većina prethodno utvrđenih negativnih nalaza revizora i revizorskih tijela; redovno je vršena priprema izvještaja koji se odnosi na IPA projekte, aktuelne i planirane, sa osvrtom na glavne ciljeve, vrijednosti ugovora, statusom implementacije kao i utrošenim finansijskih sredstvima iz IPA.

Programiranje godišnjeg nacionalnog programa 2019 (CAP 2019)

Prvi nacrt Akcionog dokumenta za sektor saobraćaja za Godišnji nacionalni program (CAP 2019) je dostavljen NIPAK-u a zatim od strane ovog tijela prosljeđen Delegaciji Evropske unije i Evropskoj uniji 31. maja 2018. godine. Nakon dostavljanja dokumenta uslijedio je razgovor o prvom nacrtu i načinu unapređenja istog s predstavnicima Ministarstva saobraćaja i pomorstva, NIPAK-a, predstavnicima DEU i Evropske komisije 9. jula 2018. godine. Drugi nacrt Akcionog dokumenta za CAP 2019 je dostavljen NIPAK-u 17. septembra 2018. godine a diskusija o načinu unapređenja istog s predstavnicima Ministarstva saobraćaja i pomorstva, NIPAK-a, predstavnicima DEU i DG NEAR jedinice Evropske komisije odvila se tokom sastanka 15. novembra 2018. Od Ministarstva saobraćaja i pomorstva je zatraženo da u potpunosti izmijeni prethodno predloženi Rezultat 1 koji se odnosio na unapređenje željezničke pruge Vrbnica-Bar i da predloženu

dionicu zamijeni novom ili da u potpunosti zamijeni ovaj prijedlog projektom iz neke druge oblasti iz sektora saobraćaja. S obzirom na to da se radilo o poodmaklom procesu usaglašavanja Akcionog dokumenta za CAP 2019 i da je sektor željeznice, u skladu s nacionalnim a i prioritetima EU bio glavni fokus dokumenta, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je zamijenilo predloženu dionicu sa potpuno novom dionicom na istom željezničkom pravcu Bar-Vrbnica. Ovaj proces, koji se odvio tokom 15 radnih dana, zahtijevao je odličnu koordinaciju svih zainteresovanih strana (MSP, NIPAK, Željezničke infrastrukture Crne Gore, DEU) kao i blagovremeno i efikasno reagovanje na komentare Evropske komisije u cilju budućeg korišćenja sredstava predviđenih za ovaj rezultat na način koji donosi korist građanima Crne Gore. Proces je zahtijevao identifikaciju dionice sa dovoljno zreloom projektnom dokumentacijom na prugi Bar-Vrbnica koja je u skladu sa sveobuhvatnim pristupom rekonstrukcije željezničke pruge u Crnoj Gori a u suprotnosti prethodno primjenjivanim fragmentovanim pristupom. Takođe, EK je zahtijevala da na dionici postoji mogućnost ugradnje novih materijala koji su povoljniji za životnu sredinu. Nova predložena dionica ima sve zatražene elemente a Akcioni dokument za CAP 2019 unaprijeđen je dalje u skladu sa svim datim komentarima DEU i EK. Tokom izrade Akcionog dokumenta za CAP 2019 Ministarstvo saobraćaja i pomorstva sarađuje s ekspertima angažovanim u okviru EUIF mehanizma.

Treći nacrt Akcionog dokumenta za sektor saobraćaja za Godišnji nacionalni program (CAP 2019) je dostavljen NIPAK-u a zatim od strane ovog tijela proslijeđen Delegaciji Evropske unije i Evropskoj komisiji 8. decembra 2018. godine. Odgovor je dobijen 18. decembra 2018. godine.

Ovom dokumentu je u izvještajnom periodu prethodio niz aktivnosti i sastanaka vezanih za analizu predloženih projekata i prioritizaciju projektnih ideja u sektoru saobraćaja u odnosu na zrelost i relevantnost istih.

C) PROGRAMI REGIONALNE I TERITORIJALNE SARADNJE

U izvještajnom periodu službenici Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove učestvovali su u radu na projektima iz **Programa Interreg IPA IT AL MNE**.

Projekat SAGOV

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je pridruženi partner na projektu SAGOV (Upravljanje povezanošću Južnog Jadrana) koji se finansira u okviru INTERREG IPA (inter-regionalna IPA) programa prekogranične saradnje Italija-Albanija-Crna Gora. Pripremni sastanak partnera na projektu održan je u Tirani, 13. aprila 2018. a sastanak za pokretanje projekta 29. maja 2018. Trenutno se radi na dostavljanju svih neophodnih informacija koje se odnose na proces evropskih integracija, svih projekata partnera kandidovanih kroz program INTERREG IPA kao i na popunjavanju Upitnika koji se odnosi na povlačenje IPA fondova koji nam je dostavljen od strane Evropskog pokreta u Crnoj Gori (EMIM), nevladine organizacije koja je jedan od partnera na projektu. U narednom periodu radiće se na pripremi Projektnog zadatka za angažovanje VTMISS eksperta koji će da koordiniše prenos znanja Ministarstva saobraćaja i pomorstva na albanske kolege iz Ministarstva za infrastrukturu i energetiku, asistira tokom pripreme tenderske dokumentacije za VTMISS itd.

INTERREG IPA IT AL MNE Tematski projekti

Nadzorni odbor programa INTERREG IPA CBC IT AL MNE je u aprilu 2018. godine prihvatio finansiranje tematskih projekata gdje je jedna od prihvatljivih oblasti i oblast saobraćaja. U skladu s ovim, u predviđenom roku za prijavljivanje (3. oktobar 2018. godine), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je u saradnji sa projektnim partnerima iz Albanije i Italije dostavilo prijavu za projekat. Aktivnost u okviru ovog projekta sa crnogorske strane je izgradnja luke Virpazar.

Na sastanku Nadzornog odbora CBC IT AL MNE koji je održan 22. i 23. oktobra 2018. godine tematski projekat za saobraćaj je odobren za finansiranje, nakon čega je održan sastanak sa Kancelarijom za evropske integracije i ostalim institucijama 31. oktobra 2018. godine, a sastanak sa Zajedničkim sekretarijatom, vodećim partnerom i ostalim partnerima održan je 26. novembra 2018. godine. Jedan od zaključaka je bio da se potpiše Memorandum o razumijevanju između relevantnih partnera koji se odnosi na pomorske linije predložene u okviru ovog projekta. Nacrt Memoranduma je dostavljen Direktoratu za pomorski saobraćaj i Direktoratu za pomorsku privredu, a nakon finalnog usaglašavanja će biti dostavljen vodećem partneru.

Odobranju ovog projekta prethodnio je niz sastanaka i dug proces pregovora koji je zahvaljujući dobroj koordinaciji svih zainteresovanih strana i posvećenom radu uključenih uspješno završen.

Interreg V-B Jadransko-jonski program (ADRION) za period 2014-2020

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je pridruženi partner na projektu ADRIPASS (Integriranje intermodalnih veza u Jadransko-jonskom region) koji se realizuje u okviru ADRION programa. Vrijednost ukupnog budžeta koji je opredijeljen za ovaj projekat iznosi 1,462,373.50 eura. Uloga ministarstva je da pruži podršku implementaciji projekta obezbjeđujući sve neophodne informacije koje se odnose na transportni sektor u Crnoj Gori. Tokom izvještajnog perioda, luka Koper bila je domaćin drugog Nadzornog odbora projekta ADRIPASS (3. i 4. jul 2018. godine). Tokom sastanka, Izvršni sekretarijat Centralno-evropske inicijative je u svojstvu vodećeg partnera predstavio pregled predstojećih aktivnosti. Partneri su takođe razgovarali o dostupnim izvorima na nacionalnom / regionalnom nivou kao i značaju uključivanja zainteresovanih strana i pridruženih partnera u cjelokupni proces. SEETO (Transportna opservatorija za Jugoistočnu Evropu) pružila je informacije o najnovijim studijama i tekućim istraživanjima koje mogu biti od pomoći a partneri su imali priliku da dobiju informacije o očekivanom vremenskom okviru za sprovođenje pilot aktivnosti: predviđene su ukupno četiri pilot aktivnosti i jedna predinvesticiona studija u okviru projekta ADRIPASS koje se fokusiraju na nadogradnju informacionih i komunikacionih tehnologija za poboljšanje i racionalizaciju teretnih tokova u zaleđu zemalja Zapadnog Balkana. Predstavnici luka uključeni u projekat predstavili su prekretnice i očekivane razvojne planove IT sistema. Tokom sastanka je predstavljen rezime rezultata ishoda sastanka prethodnog Nadzornog odbora i definisana lista aktivnosti za dalje sprovođenje. Sledeći sastanak je predviđen za januar 2019. godine u Pločama, Republika Hrvatska.

D) ZIO – Zapadnobalkanski investicijski okvir

U odnosu na finansiranje oblaske varijante Jadransko-jonske brze saobraćajnice duž crnogorskog primorja, ZIO aktivnosti su sljedeće:

- Priprema studije izvodljivosti radi prioritizacije zaobilaznice Herceg Novi, Budva i Bar u okviru brze saobraćajnice duž crnogorskog primorja i unapređenje postojeće tehničke dokumentacije za izabranu prioritetnu zaobilaznicu Budva na brzom saobraćajnici duž crnogorskog primorja. Prijava za grant je išla kroz 10. poziv Zapadno-balkanskog investicionog okvira (ZIO) u 2013. godini; a sredstva su dobijena u iznosu od 500,000 eura. Procedura je završena sa KFW bankom kao vodećom finansijskom institucijom. Usluge su zaključene u decembru 2017. godine.
- Priprema studije izvodljivosti za Jadransko-jonski koridor kroz Crnu Goru i Albaniju; za grant smo se prijavili kroz 14. poziv Zapadno-balkanskog investicionog okvira (ZIO) u 2015. godini, i to Crna Gora i Albanija zajednički; grant je odobren u iznosu od 3,5 miliona eura, od kojih je 1 milion vezan za Crnu Goru. Projekat će sprovesti IPF5. Početni sastanak je održan 6. juna 2017. godine.
- Kroz 3. poziv Investicionog okvira za Zapadni Balkan za sufinansiranje odobrena su grant sredstva u iznosu od 42,1 milion eura (ukupna vrijednost projekta je 187,4 miliona eura) dok će ostatak sredstava biti obezbijeđen iz kreditnog zaduženja kod Njemačke razvojne banke (30 miliona eura), budžeta (29 miliona eura), dodatnog kredita ili privatnog učešća (71 milion eura) i ostalih izvora finansiranja (16 miliona eura). Cilj projekta je izgradnja obilaznice Budva - paket 1, kao dio Jadransko-jonskog koridora kroz Crnu Goru. Za dodatnu podršku ovom projektu apliciralo se kroz 18. i 19. poziv Investicionog okvira za Zapadni Balkan (tehnička podrška) za bespovratna sredstva u iznosu od 4 miliona eura za pripremu tenderske dokumentacije, detaljnog projekta i prateće tehničke dokumentacije za radove na izgradnji prioritetne komponente obilaznice Budva - Paket 1 (segmenta) Jadransko-jonskog koridora u Crnoj Gori.

U odnosu na željeznički sektor, ZIO aktivnosti su sljedeće:

- Kroz 1. poziv Investicionog okvira za Zapadni Balkan za sufinansiranje, sprovodi se prvo zaduženje 20+20 iz WBIF fonda, a u toku su dva velika projekta: zamjena signalno-sigurnosnog uređaja u stanici Podgorica i sanacija šest kosina na dionici Kolašin-Podgorica, ukupne vrijednosti 11,5 miliona eura.
- Kroz 3. poziv Investicionog okvira za Zapadni Balkan odobreno je 40 miliona eura, od čega bespovratne sredstva Evropske unije iznose 16,3 miliona eura dok će ostatak sredstava biti obezbijeđen iz kreditnog zaduženja kod Njemačke razvojne banke. Projektnim aktivnostima će biti rekonstruisano 20 km pruge na dionici Lutovo – Bratonožići – Bioče; (2) kupljena tri nova elektromotorna voza i (3) rekonstruisane i opremljene radionice i depoi za održavanje vozova.
- U okviru 13. poziva za tehničku podršku, finansira se Specijalna inspekcija 106 tunela na željezničkoj liniji Bar-Vrbnica (ruta 4 Orijentalnog-Istočno mediteranskog koridora) s prijedlogom mjera sanacije. Projekat je u toku a vrijednost projekta je 2,5 miliona eura (grant).

- U okviru 14. poziva za tehničku podršku, finansira se II faza projekta vezanog za unapređenje sigurnosti na željezničkoj liniji Bar Bar-Vrbnica (ruta 4 Orijentalnog - Istočno mediteranskog koridora) koja se odnosi na specijalnu inspekciju 91 betonskih mostova. Projekat je u toku a vrijednost projekta je 3 miliona eura (grant).
- U okviru 16. poziva za tehničku podršku, finansira se Izrada glavnih projekata za zamjenu signalnog-sigurnosnog sistema u stanicama Golubovci, Zeta, Virpazar, Sutomore i Bar na željezničkoj liniji Bar – Vrbnica. Projekat je odobren na sastanku Upravnog odbora ZIO u Londonu u decembru 2016. Vrijednost projekta je 1,5 miliona eura (grant).
- U okviru 17. poziva za tehničku podršku, finansiraju se Priprema glavnih projekata i nadzor radova za rekonstrukciju klizišta Ratac i signalizacije u stanicama na sjevernom dijelu pruge Bar-Vrbnica u iznosu od 2 miliona eura (grant).
- U okviru 19. poziv za tehničku podršku, finansira se modernizacija željezničkog pravca Podgorica – granica s Albanijom vezano za pripremu studije izvodljivosti, idejnog projekta, elaborata za procjenu društvenog i uticaja na životnu sredinu, i podršku implementacionoj jedinici za projekte koja funkcioniše u okviru Željezničke infrastrukture Crne Gore u iznosu od 1,3 miliona eura.

U odnosu na Bar-Boljare autoput, ZIO aktivnosti su sljedeće:

- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva se u februaru 2016. godine prijavilo za odobrenje granta za tehničku pomoć za dva projekta pod Zapadno-balkanskim investicionim okvirom (ZIO) u okviru 15. poziva za tehničku podršku. Prijave za odobrenje granta su bile vezane za idejni projekat sa pratećim Elaboratom procjene uticaja na životnu sredinu i društvo za dionicu Mateševo-Andrijevića i Smokovac-Tološi-Farmac (zaobilaznica oko Podgorice) autoputa Bar-Boljare. Traženi iznos ukupne vrijednosti od 5,49 miliona eura je odobren u junu 2017. Prvi sastanak u vezi sa pripremom dokumentacije za dionicu Smokovac-Tološi-Farmac je održan 22.11.2018. godine i predviđeni rok za izradu dokumentacije je 19 mjeseci. Za dionicu Mateševo-Andrijevića usaglašen je i odobren projektni zadatak i početak rada na pripremi dokumentacije se očekuje u januaru 2019. godine, a predviđeni rok za izradu dokumentacije je 12 mjeseci.
- U okviru 18. poziva Zapadno-balkanskog investicionog okvira (ZIO) Ministarstvo saobraćaja i pomorstva se prijavilo za odobrenje granta vezanog za novu sveobuhvatnu Studiju izvodljivosti cijelog autoputa Bar-Boljare uključujući cost-benefit analizu. Traženi iznos je 1,3 miliona eura, a odobren je u decembru 2017. Projektni zadatak je usaglašen i odobren i početak rada na pripremi Studije se očekuje u januaru 2019. godine, dok je predviđeni rok za izradu 12 mjeseci.
- Kroz 4. poziv Investicionog okvira za Zapadni Balkan za sufinansiranje aplicirano je za obezbjeđivanje sredstava za kofinansiranje za pripremu tenderske dokumentacije i izvođenje radova na dionici Mateševo-Andrijevića autoputa Bar-Boljare. Traženi iznos bespovratnih sredstava je 54,6 miliona eura, što predstavlja 20% od procijenjenog kapitalnog izdatka za izgradnju ove dionice autoputa (273 miliona eura). Ocjena Evropske komisije za ovu aplikaciju se očekuje do sredine 2019. godine.

Iz ZIO okvira finansira se i izrada glavnog projekta i tenderske dokumentacije za rekonstrukciju puta Šćepan Polje – Plužine, koji povezuje Crnu Goru i Bosnu. Za sredstva se apliciralo kroz 12. poziv za tehničku podršku u iznosu od 3,5 miliona eura. Završna konferencija održana je 14. decembra 2018. godine. Kroz ZIO pozive 2. i 3. za tehničku podršku, odrađena je pripremna dokumentacija, kao što je studija izvodljivosti. Ukupna vrijednost ove dvije aktivnosti je iznosila 700,000 eura.